

ВАНЬОВАТА КРАТУНКА

Незнамъ, може да има и по-умни и по-послушни деца отъ Ваня лелинъ Керинъ! България е широка! И дай Боже, да има! Та нали тѣ, послушнитѣ и умнитѣ деца, сж надеждата ѝ. Ама и като Ваня дете, умно и послушно, рѣдко ще се случи!

Като се премѣнилъ съ оная ми ти новичка салтамарчица, като накъдрилъ сивичкитѣ си гайтанлии потурки, като стегналъ краката въ ония ми ти бѣли навои, съ върви на кръсть! И царвулитѣ съ извити носове! Като килналъ назадъ черно калпаче, изъ подъ което надъ челото се подава русо, златисто перчемче, очи да не отдѣлишъ отъ него!...

А въ свѣтлитѣ му, сини очички, блещука една тайна!

Зимасъ, когато всички деца се радваха на подаръци, които имъ раздаде кооперацията, когато си изпразниха касичкитѣ, сърдцето на Ваня се скъса отъ мъка! И цѣлъ день, скритъ задъ плѣвника, плака, плака безутешно. Че лесно ли е, да гледашъ какъ другитѣ деца се радватъ, кой на шейна, кой на кукла, кой на конче, а той да подсмърча около тѣхъ безъ нищичко! Да гледа задъ широката витрина въ кооперацията, какъ му се зжи мечето, какъ лежи изтегната между арабчето и слончето, голѣмата свирка! Да гледа, всичко да гледа и за него нищо да нѣма!...

И то защо? Защото всички деца си иматъ спестовни касички, а само той си нѣма!... Колко се моли горкиятъ на баща си, да иде въ кооперацията и да му вземе! Но, кой знае защо, той не му взе! И когато отъ витрината, една по една изчезнаха всички играчки и децата потънаха изъ снѣжнитѣ селски улици, Ваньо преглѣтна сълзитѣ си, зави задъ тѣхната плѣвния и заплака! Ей тѣй, отъ мъка заплака, горкиятъ! Напраздно гърлестиятъ шаренъ пуякъ круктѣше около него! Напраздно и Мурджо лижеше поси-нѣлата му отъ студъ ржка! Ваньо бѣше неутешимъ! Но ето, една бърза мисль грѣйна въ главата му, той се сепна, килна надъ ухо калпаче и се усмихна.

— Ще го направя! Ще го направя и нѣма вече да се моля на татка!

И като избърса очи, той отиде до плѣвнята, откачи една кратунка, която бѣше закачила тамъ леля Кера и взе да я дѣлбае и приготвя! Колко се мина? Има, нѣма, половинъ часъ и отъ кратунката стана една чудесна касичка, съ две дупки! Хемъ за дребни пари, хемъ за книжни!... Скри си я въ плѣвнята Ваньо, подсвирна весело и влѣзе въ кѣщи. Леля Кера го гледаше често, често да ходи въ плѣвнята и да се усмихва. Баща му и той го гледаше, какъ е радостенъ и все усмихнатъ, но кому да дойде на умъ, че Ваньо има такава тайна?!... Мина Сурваки, мина Йордановденъ, минаха и други празници! Въ кратунката вече дрѣнкаха доста левчета.

Запролѣти се и дойде Великденъ. Кратунката бѣше вече доста отегнала. Дойде и края на годината. Ваньо цѣлуна ржка на учителката си, грабна свидѣтелството си, въ което пишеше, че минава съ